

עלון תורני שכונת בעזהי"ת אגודת ישראל תגידו

גליון 735

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"ו יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

פרשת השבוע
פרשת יתרו

פנתח האה

אחת מהדמויות הידועות, רבות הודו, שליוו את עם ישראל כולו בעשורים האחרונים בארץ ישראל, היה הצדיק הגאון, עמוד צלותהון דישראל, אהבם ואביהם של ישראל מו"ר רבי יעקב

אדלשטיין זכר צדיק וקדוש לברכה. רבים רבים שיודעים שהיתה לנו הזכות במשך מספר שנים להיות ברמת השרון ולשמוע ולראות מקרוב את מעשה הצדיק, נגשים ומבקשים סיפורים וימופתיים על הרב זצ"ל. אמנם היו והיו מופתים ורוח הקודש גלויה שראינו בעינינו. אבל אמר אחד מגדולי ישראל זצ"ל שבילדותו חשב שעיקר העבודה והמעלה זו יראת שמיים, אחר כך חשב שעיקר העבודה זה לימוד תורה, וכשהתבגר עוד יותר הבין שהעיקר הן מידות טובות. וידוע שרבי ישראל סלנטר אמר, שיותר קשה לשבור מידה אחת מללמוד את כל השי"ס. על הרב זצ"ל אפשר לומר שהיה בבחינת 'מופת הדור' המידות טובות המופלאות, האהבה העצומה לכל בריה, ענוותן, שפל ברך ולא מחזיק טיבותא לנפשיה. זהו המופת הגדול ביותר של הרב!

בעומדנו בפרשת 'קבלת התורה' יש להביא את הדברים שאמר לא פעם: קיום התורה תלוי בראש ובראשונה במידות טובות ובהנהגה ראויה עם בני האדם, וזולת זה לא ישווה מצוות שבין אדם למקום.

כיוון שנמצאים בתקופה לא פשוטה חשבתי להביא את דברי הרב זצ"ל בזמנו היה גל של פיגועים ושאלוהו במה להתחזק? ענה: להתחזק בהכרה במלכות ה' בעולם וכו' ולענות אמון יהא שמייה רבא, ולא לדבר בקדיש והנה הרב היה נוהג כשהחזן סיים את הקדיש של יובא לציון לגלגל את התפילין ולהכין את עצמו להתפנות לקהל הגדול שעמדו וחיכו לדבר איתו, מאותו יום החל הרב להמתין עד סוף הקדיש האחרון כשפניו לקיר, בלי להתעסק עם שום דבר. הוא אמר שצריך להתחזק במשהו, **דבר ראשון חייב את עצמו.** שינה את הרגלו, למרות היותו כבר למעלה מגיל 90, הנה עוד הוכחה לכוחה של המוסר והיראת שמיים שפועלת ובוטעת גם בגיל כה מבוגר.

והלוואי ונלמד מדרכיו זיעועכ"א

שבת שלום
שמשון אליעזר פוקס

עלון מיוחד

לרגל יומא דהילולא השביעי של מרנא ורבנא אהבם של ישראל רבי יעקב אדלשטיין זצוקלה"ה סיפר אחיו ראש ישיבת פונובויז' מרן רבי גרשון אדלשטיין זצלה"ה שמעתי עובדא מופלאה מבעל המעשה, שבא אליו לבקש ברכה, ורבי יעקב אמר לו יש לך בבית צלב, שתי וערב, ואי אפשר לברך אותך, ועליך קודם להוציא את הצלב מהבית, והתפלל אותו אדם ואמר, לא ידוע לי שיש אצלנו דבר כזה, ואמר לו תשאל את אשתך, ושאל אותה, וגם היא אמרה שלא ידוע לה דבר כזה, אמר לו רבי יעקב, תבדקו בארון היכן שמונחים צעצועי הילדים, יש שם קלפים, ובאחד הקלפים מצויר צורת שתי וערב, והלך ובדק ומצא כדבריו. מהיכן ידע דברים אלו? זהו מה שנאמר (תהלים כה) **סוד ה' ליראיו.** מהו הסוד, כיצד זה יכול להיות? כתוב בחובות הלבבות (שער חשבון הנפש פ"ג בחשבון העשירי) שיש מדרגה כזאת שאדם יכול לראות בלי עיניים ולשמוע בלי אוזניים 'ויהיה במדרגה העליונה ממדרגות החסידים וכו' ויראה מאין עין וישמע מבלי אוזן וידבר בלי לשון וירגיש בעניינים מבלתי חושים", זוהי מדרגה גבוהה מאד, שרואה ושומע ברוח הקודש מה שמדברים רחוק רחוק.

ועוד שאלו את רבי גרשון איך זכה רבי יעקב לכל הדברים הגדולים הללו ענה: הסוד, שבזה זכה לכל המדרגות, על ידי שהיה עסוק כל הזמן בתורה, או בתפילה, או בחסד, במשך כל היום לא היה אצלו היסח הדעת ממעשים או דיבורים או מחשבות של קדושה, עם מיעוט שינה, ומיעוט תענוג, ואהבת הבריות למעלה מן הטבע!

זמני השבת
הדלקת נרות **4:53**
מוצאי שבת **5:54**
לית **6:28**
נא לשמור על קדושת הגבול
אין לקרוא בשעת התפילה

אָהַל הַחֲלוּלָה

שאלה: האם כשמתפללים על החולה שיהיה בריא, יש להזכיר בתפילה את שמו, או שאין להזכיר את שמו? והאם כאשר מזכירים את שמו, צריך לומר גם את שם אמו, או שיש לומר את שם אביו? **תשובה:** נאמר בתורה, כי בעת שהתפלל משה רבינו על מרים אחותו שהשם יתברך ירפא אותה מצרעתה, לא הזכיר את שמה, כמו שנאמר, "וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל ה' לֵאמֹר, אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ". ומבואר בפוסקים, שכאשר מבקש על החולה בפניו, (כלומר שהחולה נמצא איתו בחדר), אז אין להזכיר את שמו, אבל כאשר מתפלל עליו שלא בפניו, צריך שיפרט את שמו. מפני שבאמת טוב יותר לחולה שלא יזכירו את שמו בשעת התפילה, ולכן כאשר מתפלל בפני החולה, יש להקפיד שלא להזכיר את שם החולה בתפילה. והטעם לזה, הביא הגאון החתם סופר בשם המקובלים, שבשעה שמזכירים את שמו של החולה, יש קצת התעוררות הדינים עליו, ולפעמים יש קצת הפסד בהזכרת שמו. טוב יותר להזכיר את שם אמו של האדם מאשר את שמו של אביו. ומובא בספר הזהר הקדוש, גם אם ידוע בפירוש שאביו של אותו החולה היה צדיק מופלג יותר מאמו, בכל זאת יש להזכיר בתפילה את שם האם ולא את שם האב.

אהל לחידוש

חידושים ופנינים לשולחן השבת

מדוע זכה יתרו להתגייר ולא איוב ובלעם?

שואל רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל גם איוב ובלעם היו חכמים גדולים, למה הם לא הסיקו מסקנות כמו יתרו? אפילו פרעה אמר "ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים", נכון שפרעה היה מתהפך כל פעם, זה משום שה' עשה נס להכביד את לבו, לכן לא חזר בתשובה. אבל בלעם ואיוב לכאורה ראו את אותו דבר כמו יתרו, שלושתם היו חברים בפרלמנט של פרעה, ורק יתרו התגייר למה? מסביר רבי יעקב: שזה לא מספיק שבשכל, במוח מבינים את האמת, הפעולות של האדם הולכים לפי הרגש של המידות שלו. וליתרו היו מידות טובות. אז הוא חיפש את האמת. להם לבלעם ואיוב היו מידות רעות הם היו מושחתים, בלעם אהב כסף וכבוד, יתרו אהב חסד. הוא העיר לבנותיו "למה זה עזבתן את האישי"? הייתן צריכות לקרוא לו אבא שלכם אוהב חסד. וכשיש מידות טובות זה משפיע גם על השכל שיהיה אפשרי לקבל את מה שמבינים בשכל. אבל כשיש מידות רעות אז שום הוכחה שיוכיחו להם שה' הוא האלקים לא תעזור. מידות טובות עוזרות לראות ולהפנים בשכל ישר.

"ישמח משה במתנת חלקו, כי עבד נאמן קראת לו, כליל תפארת בראשו נתת לו בעמדו לפניך על הר סיני, ושני לוחות אבנים הוריד בידו, וכתוב בהם שמירת שבת". (מתוך שחרית לשבת) הנה ידוע כי בעשרת הדיברות בענין שבת יש חילוק בין הדיברות שכתובות בפרשת יתרו שזה הלוחות הראשונות, לבין הדיברות הכתובות בפרשת ואתחנן שזה הלוחות השניות, בפרשת יתרו כתוב לשון זכירה "זָכוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת, לְקַדְּשׁוֹ".

ובפרשת ואתחנן כתוב לשון שמירה "שָׁמֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת, וּבִרְשׁוֹתָי יֵשֶׁב אֱיֹהָבֵי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל". שואל מו"ר רבי יעקב אדלשטיין זצלה"ה מדוע בתפילה תפס לשון שמירה שבלוחות השניות ולא לשון זכירה שבלוחות הראשונות? ותיירץ: שנראה שבדווקא תפס לשון שמירה, שהרי כתב קודם "כליל תפארת בראשו נתת לו". שפירושו שקרני הוד נראו על פני משה ברדתו מההר. וזה היה רק בירידה השניה עם הלוחות השניות ולכן נקט לשון שמירה שבלוחות ההם. ועוד שהלוחות הראשונות נשברו ושניות קיימות ועדיפות.

- אהל לחידוש**
1. איך יתכן מצוות פדיון הבן שיתקיים בזמנו (בגיל 30 יום) ואחיו מאבא ואמא יהיה נוכח בפדיון?
  2. תמיד אני כינוי לחמישים אבל הפעם קרן של איל?
  3. שני בני דודים בפרשה אחד באות יותר מהשני?

פיתרונות בשלח: מן "הנני ממטיר לכם לחם מן השמים" שהיה "דק ככפור" וכן "ותעל שכבת הטל"

בין הפותרים נכונה תתקיים הגרלה על פרסים, תשובות יתקבלו במייל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

ביום שלישי הקרוב, כ"ז בשבט, ימלאו 7 שנים להסתלקותו של אוהבם של ישראל מורינו ורבינו **הגאון הצדיק הרב יעקב אדלשטיין זצוקלה"ה**, הרב שאלפים ורבבות, מכל המגזרים, נהרו אל ביתו הצנוע, הפתוח לרווחה, שברחוב נעמי 4 שברמת השרון, על מנת להשיח את צרותיהם בפניו, ולקבל ממנו עצה ותושיה. כל ספור חייו, הם ספור אחד ארוך של 'שמוע אשמע צעקותי', בחרנו סיפור אחד שמעיד על ליבו הענק של רבי יעקב, הלב של כלל ישראל... פעם עלה על כיסא כדי להוריד יין להבדלה, לפתע נפל מהכסא. הוא לא יכול היה לזוז מרוב כאבים, וביקש מנכדו שירים אותו ויושיב אותו על כסא, וכך לראשונה בחייו הבדיל בישיבה.

לאחר ההבדלה, ראה נכדו שהוא מתייסר, ושאל אותו האם לקרוא לאמבולנס, אך הוא סירב בכל תוקף, "הזמנתי אנשים, הם יחכו לי..." – הסביר את סירובו, וביקש שאקח אותו לסלון, שם הוא עתיד לקבל קהל...

היה זה מוצאי שבת חורפית, וכך הוא ישב כשהוא מיוסר וכאוב שלוש וחצי שעות וקיבל את כל האנשים שהוזמנו מראש. הוא שמע את מצוקתו של כל אחד ואחד בסבלנות הרגילה, כאילו לא אירע דבר, ואיש מהקהל לא שם לב שהרב מיוסר... אחר שנגמרה 'קבלת הקהל', לא לפני שבירר שאין עוד ממתנינים, ביקש מנכדו שימהר להזמין אמבולנס, וכשהאמבולנס הגיע, ביקש להתעכב מעט, כי נזכר שהבטיח למאן דהוא לכתוב לו מכתב עוד הערב...

בירידה מהבית, הוא רעד מאוד, שאלתי אותו, מספר נכדו, אם קר לו, הוא ענה שלא קר לו אבל מאוד כואב לו, והכאבים בלתי נסבלים... כשהגיע לבית חולים, התברר שנשבר לו האגן, ובהעדר תרופה, הוא שכב כמה חודשים בייסורים עזים, ואף כשכבר קם מהמיטה, היה זה כדי לעזור ליהודי. הרופאים התפלאו מאוד מרצונו העז לקום ולעזור לאחרים, אך נכדו שהביא אותו לבית החולים אחר שעות של עזרה לזולת מתוך ייסורים מרים וקשים, ידע כי פעולתו הראשונה אחר שישתקם מעט, תהיה גם היא עבור הזולת.

ועוד סיפור... בשנות בחרותו בישיבת פוניבז', ניגש אליו אחד מבחורי הישיבה וביקש ממנו שילמד איתו חברותא, "אני לומד עם בחור אחר צעיר תמורת תשלום סמלי" – אמר הבחור לרבי יעקב – "אני אתן לך פרוטות אלו, ותמורתן תלמד איתי חברותא... הם למדו יותר משנה, ובכל שבוע היה הבחור מעביר לרבי יעקב את המשכורת שקיבל מהורי הבחור הצעיר. כשהסתיימה תקופת החברותא, מסר רבי יעקב לבחור מעטפה ובה כל הכסף שנתן לו במשך השנה כולה, הבחור היה המום, "הרי כך סיכמנו שאני משלם לך את משכורתך... נתתי את הכסף בלב שלם"... "לא היה בכוונתי כלל לקחת ממך תשלום עבור הלימוד איתך" – הסביר לו רבי יעקב – "לקחתי ממך כל שבוע את הכסף רק כדי שתרגיש בנוח ללמוד איתי, ולא תרגיש חלילה כאילו אני עושה לך טובה."

"וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהֵיטָב הַבֶּקֶר, וַיְהִי קֶלֶת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל-הַהָר, וְקָל שָׁפָר, חֲזָק מְאֹד; וַיַּחֲרֹד כָּל-הָעָם, אֲשֶׁר בְּמַחְנֵה."

מו"ר רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל שאל פעם מדוע במעמד הר סיני היה קולות וברקים וכו' למה היו צריכים את כל הרעש בקבלת התורה? והוא ענה תשובה פלא פלאים שנוגעת כל כך גם לימינו. מעמד הר סיני היה לימוד לדורות, שתורה צריכים ללמוד אפילו כשיש קשיים ורעשים וצעקות והפרעות שמסיחים את דעתנו. גם היום, אף על פי שיש דברים אחרים שמושכים את תשומת הלב, אנחנו צריכים להיות שקועים ומרוכזים בעיקר, כך היה כבר בקבלת התורה. התורה לא ניתנה בתנאי מעבדה, בנייתוק מהמציאות. להיפך, היא ניתנה בתוך החיים עצמם. היו שם הסחות דעת – צמחים ופרחים ועצים על הר סיני, חיות רבות, המון אנשים, שופר, קולות, ברקים, רעמים, אש. ובכל זאת, הצלחנו להתמקד בעשרת הדברות, בתורה עצמה. זה היה אתגר וזה עדיין אתגר כי בשביל ללמוד תורה ולקנות קנין בתורה צריכים לרצות ולהתאמץ.

למה נשים חיות יותר מגברים?
כי קניות מעולם לא גרמו התקף לב,
תשלום החשבון כן.

התחזית: היום ינשבו רוחות ערות, ברור!
מישהו חשב שהן ינשבו רדומות!?

דוקטור באמת ינתחו אותי סטודנטים? - כן-
ומה יקרה אם הניתוח לא יצליח? -
- הסטודנטים יקבלו נכשל..

כל כך הרבה שיחות הוקלטו לצורך בקרה
ושיפור השירות, והשירות נשאר אותו דבר.

לאחר בדיקה ממושכת - ה"אני אהיה מוכנה ליציאה
עוד 5 דקות" של נשים וה"אני אגיע הביתה עוד
5 דקות של גברים" הם בדיוק אותו דבר.

אלו עוגיות כדאי לקנות ולהירגע איתן?
רוגע-לך!

קצת מאתנו

עובדה זו סיפר רבי יעקב אדלשטיין, באחד מימי השבת, כשנכנס הרב מפוניבז' לחדר האוכל בישיבת פוניבז' ראה כי מעל מספר שולחנות נשמטו המפות, והשולחנות אינם מכוסים כראוי. "טיירע בחורים, בחורים יקרים", קרא אז הרב מפוניבז' לעבר התלמידים, "הסכיתו ושמעו נא מעשה שאירע עם ה"נובהרדוקער גלגול" (ה"נובהרדוקער גלגול" היה בחור יהודי תושב נובהרדוק, שרוח תועה נכנסה בגופו. עד שנכנס הדיבוק בבחור - היתה התנהגות הבחור ללא דופי, אולם בשלב מסויים הבחינו הכל שדבר מה אינו כשורה אצלו. הוא החל לחשוף דברים שאיש לא הבין מאין הוא יודע אותם! אט אט הבינו הכל, כי ככל הנראה מדובר בנשמה תועה, שמצאה לה מקום מנוחה בגוף הבחור האומלל, וכיון שהנשמות יודעות הכל, הנשמה התועה שבקרבו מדברת וחושפת לכולם מעשיהם הנסתרים). תבינו מה רבה חומרת כבוד השבת. פעם, כאשר הובא הבחור עם הדיבוק המפורסם אל בית רבי חיים מוולוז'ין ביום השבת, נבהל הבחור והחל מתרוצץ כמשוגע בין חדרי הבית. קדושת ביתו של גאון הדור יחד עם קדושת השבת, כמעט שהוציא אוויר מדעתו, ונשמתו המלופפת בטומאה לא מצאה לה מנוח. והנה, לפתע, הבחין הבחור תוך כדי מרוצתו, כי בפינת אחד השולחנות נשמטה מעט המפה - והשולחן התגלה. הבחור זינק על אותה פינה והחל מנשקה ומחבקה, תוך כדי ניתורים וקפיצות! לבסוף אחז בפינת השולחן עד צאת השבת, ורק אז נרגע! ואמרו גדולי ישראל שכל רז לא אניס להו, בנגלה ובנסתר, כי גילוי השולחן של סעודות השבת אף באופן חלקי, נותן מקום אחיזה לכוחות הטומאה ולחיצונים". וכאן ביקש הרב מפוניבז' מתלמידיו לקחת מכך מוסר ולהקפיד על כיסוי השולחן שסועדים את סעודות השבת במפה.

מעשה נוסף שסיפר רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל, שחציו וורט וחציו רוח הקודש, וכולו נורא הוד: בעיר לונדון התגורר יהודי עשיר ומוקיר רבנו, שהיה מפזר הרבה לצדקה, ובשבתות היה מארח על שלחנו הרבה עניים ובני תורה. אשתו היתה מפריעה למעשיו עד שהגיעו הדברים לידי כך שלא יכל לסבול את הפרעותיה והיה חשש שיופר שלום הבית אצלו. ובהיות שיהודי זה היה שומר תורה, וידע כמה שהקפידה תורה על שמירת שלום בית במשפחה, לא ידע עצות בנפשו איך לנהוג, להמשיך במעשי החסד ולסבול או לחדול. ויהי היום ובעיר וינה התקיימה אסיפה גדולה של גדולי התורה, כנסייה גדולה, והיה שם גם החפץ חיים זיע"א, והנדיב מלונדון. החליט הנדיב, שבהזדמנות זו יכנס לשאול את פי החפץ חיים מה עליו לעשות. כשהגיע אצל הח"ח היתה זו שעת האוכל, הח"ח בשעת הסעודה היה רגיל לומר פרק כ"ג בתהלים, "מזמור לדוד ד' רועי לא אחסר". והנה עוד לפני שסיפר לו האיש על תוכן שאלתו, שמע שהחפץ חיים מפרש את הפסוקים, ואומר: "אך טוב וחסד ירדפוני" - ולכאורה אינו מובן, היאך יתכן שהטוב והחסד ירדפו את האדם? כי לשון רדיפה משמע שרודפים אחריו וסובל מהם. אלא, המשיך החפץ חיים, שבאמת יש לפעמים שע"י שהאדם משתדל לעשות טוב וחסד הוא סובל מזה רדיפות וצרות, וכגון שאשתו מפריעה לו בזה, או סיבות אחרות, וע"ז אמר דוד המלך ע"ה: "אך טוב וחסד ירדפוני" - אם כבר נגזר עלי מן השמים שאסבול רדיפות, אני מבקש מהש"ת אך טוב וחסד, כלומר רק רדיפות כאלו של סיבת טוב וחסד יהיו לי כל ימי חיי. כמובן שהאיש כבר לא היה לו צורך לשאול שאלתו, והבין כבר איך לנהוג.

**לבריאות ברכה והצלחה
סמי בן חילוה הי"ו
שמחה בת שרה הי"ו
הם וילדיהם וכל אשר להם.**

**סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו**

שיעור בפרשת שבוע
מהרב **שמשון פוקס שליט"א**
כל יום חמישי מיד לאחר מנחה
בביכני"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 16:45

בית הכנסת
"יעולי בבל"
ני"ש הרב יוסף חיים זצ"ל

תפילות בימי חול: שחרית - 7:30
מנחה - 16:45 ערבית - 17:30

שיעורי תורה אחרי ערבית
יום א' ב' ד' - רב בית הכנסת
הרב יהונתן הכהן אמדדי שליט"א

יום ג' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ה' - הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' - הרב רפאל עגיב שליט"א
בשעה 19:30

תפילות שבת קודש:
שיר השירים - 16:35 מנחה - 16:45
קבלת שבת - 17:05
שחרית - 7:00 מנחה א' - 13:30
מנחה ב' - 16:30 ערבית - 17:35

שיעורי תורה בשבת:
הרב בן יאבו שליט"א - 12:30 וב- 14:10

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה

אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
שאל סאלם בן נגיט ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו

דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו
טוביה שרבי בן נוימה ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18

תפילות שחרית - 7:00
מנחה וערבית (סמוכות) - 16:45
שיעורי תורה אחרי ערבית

יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ב' - הגאון ר' אברהם הכהן שליט"א
יום ג' - הרב שלום אטלן שליט"א
יום ד' - הרב בן יאבו שליט"א

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00

לרפואת אביתר רפאל חיים בן הילה אביגיל בתושח"ו